

Co dělat, když...

(Krizový plán)

.....je dítě pod vlivem alkoholu

- Snažte se zachovat klid.
- Je primárně nutné dítěti v další konzumaci zabránit
- Odhadněte stupeň opilosti, míru intoxikace.
- Podle možnosti zjistěte, co a kolik toho dítě vypilo a zda alkohol nekombinovalo ještě s jinou látkou.
- Dle GS(generální souhlas) rodičů máme možnost zjišťovat, zda je dítě pod vlivem alkoholu zkouškou z dechu, ale zákonnou možnost ne!!!
- Neprodleně uvědomte vedení školy, rodiče, zákonného zástupce
- V případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě, volejte lékařskou službu první pomoci.
- V případě, že žák je i není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby se žáka vyzvedl!
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů.
- Rozhovor s dítětem odložte až na dobu, kdy bude zcela střízlivé. S člověkem pod vlivem nemá cenu diskutovat. Zeptejte se pak, za jakých okolností se opilo a proč. Jasně a důrazně mu sdělte, že s jeho jednáním nesouhlasíte a krátce mu vysvětlíte důvody. Zdůrazněte, že nemáte námitky proti jeho osobě, ale proti jeho chování. .
- Pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam v vyjádření žáka / odkud a od koho/- ten předá vedení školy, metodikovi PP
- Při opakovaní, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte
- Škola v zájmu dítěte a jeho zástupce může informovat o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.

..... nalezneme alkohol ve škole

- nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- oznámení vedení školy
- uložení u vedení školy pro případ důkazu
- stručný záznam (tř. učitel a metodik prevence, uložen u MP)

.....nalezneme alkohol u žáka

- nepodrobuje se žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- oznámí vedení školy
- uložení u vedení školy
- záznam s vyjádřením žáka /datum, místo, čas, jméno žáka- podpis žáka, v případě, že odmítne
uvede pracovník školy tuto skutečnost do zápisu, při záznamu by měli být minimálně 2 účastníci z řad pedagogů
- vyznění zákonného zástupce
- v případě opakování oznámení na OSPOD
- v případě , že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři
- dle zákona nemáme možnost žákovi prohledávat osobní věci!!!

OPL – omamné a psychotropní látky

.....zjistíme konzumaci ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku odebrat a zajistit ji
3. Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, že nebezpečí pod vlivem OPL ohrožuje žákův život, zajistí škola nezbytnou pomoc přivoláním lékařské první pomoci
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí pedagog vyjádření žáka / sepíše protokol od koho.../--Vyrozumí zákonné zástupce a vedení školy.
6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si

žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.

7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů a vyžádá pomoc.

8. Zákonnému zástupci škola oznámí skutečnost, že žák konzumoval OPL i v případě, že je žák schopen výuky.

.....nalezneme OPL ve škole

1. Látka se nepodrobuje žádnému testu.
2. Ihned se informuje vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka vložíme do obálky, napíšeme datum, čas a místo nálezu.
Přelepit, orazítkovat podepsat a uschovat do trezoru!!!!
4. O nálezu vyrozumět Policii ČR- provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

.....nalezneme u některého žáka

1. Zabavená látka se nepodrobuje žádnému testu na složení.
2. Ihned informovat vedení školy.
3. O nálezu sepsat stručný záznam : datum, místo a čas nálezu, jméno žáka. Zápis žák podepíše
4. O nálezu se vyrozumí Policie ČR, identifikace a zajištění podezřelé látky. Informují se zákonní zástupci
5. V případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři. Usnadní to léčbu.

.....máme podezření, že některý žák má u sebe nějakou OPL

1. Jedná se podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku- řešení spadá do kompetence Policie ČR.
2. Vyrozumět Policii ČR, konzultovat postup a informovat zákonného zástupce.
3. Žáka izolovat a do příjezdu Policie ho mít pod dohledem.

Nesmí se v žádném případě provádět osobní prohlídka ani prohlídka jeho věcí.

.....máme podezření na zneužívání návykových látek

- předběžně se pokusit zjistit o jakou drogu se jedná
- ihned přivolat rodiče do školy
- šetrně osvětlit rodičům podezření
- doporučit rodičům návštěvu odborníka
- dohodnout se na dalším výchovném postupu

.....distribuce OPL ve škole

Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství není rozhodující.

Přechovávání OPL je také protiprávní jednání. Množství, které má žáka u sebe je rozhodující pro to, aby bylo toto jednání specifikováno jako přestupek/ menší množství/ nebo jako trestný čin / více než málo/.

Jestliže má pracovník školy podezření, že došlo k distribuci OPL ve škole, oznámí tuto skutečnost příslušnému místnímu oddělení Policie ČR

Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonné zástupce a orgán sociálně právní ochrany obce s rozšířenou působností.

..... máme podezření na záškoláctví

- Neomluvenou absenci do součtu deset hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka vyzván doporučeným dopisem.
- Projednejte důvod nepřítomnosti a způsob omlouvání a upozorněte na povinnost stanovenou zákonem.
- Seznamte zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě růstu neomluvené absence.
- Proveďte stručný zápis z tohoto jednání, který bude obsahovat dohodnutý způsob nápravy. Zákonný zástupce žáka zápis podepíše a obdrží kopii.

.....řešíme kouření

- Ve školních prostorách, na školních pozemcích a při školních akcích musí děti dodržovat zákaz kouření. Případné přestupky proti tomuto zákazu řešte podle dohodnutých výchovných opatření.
- Pokud zjistíte, že dítě kouří mimo školu, můžete využít možnosti hlásit tento přestupek na OSPOD, rodičů, zákonným zástupcům

Postup při šetření šikany či jiné formy násilí

Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) lze doporučit strategii v těchto pěti krocích:

- Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
- Nalezení vhodných svědků.

- Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
- Zajištění ochrany obětem.
- Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
- Při vyšetřování použijeme například „techniky“-zahřívací předkolo - monolog – „dialog“-konfrontace

Pokročilá šikana s neobvyklou formou – výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, vyžaduje následující postup:

- Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
- Pokračující pomoc a podpora oběti.
- Nahlášení policii.
- Vlastní vyšetřování.

Nepřímé (varovné) znaky šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách často osamoceny, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřenyiny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.
- (Zejména je třeba věnovat pozornost mladším žákům nově zařazeným do třídy, neboť přízřivobovaci konflikty nejsou vzácností!)

Přímé znaky šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující

přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný.

- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávislným, nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, štouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Rodiče žáků se doporučuje upozornit zejména na to, aby si všímali těchto možných

příznaků šikanování:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by se telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Svě zdravotní

obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)

- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

Výskyt sociálně patologických jevů hlase vedení školy, metodikovi PP

VŠE ZAPISOVAT + podpisy „postiženého“, zástupců nezletilého a dále viz. „Zápis o pohovoru“

/

Mgr. Šárka Rambousková
Metodik prevence sociálně patologických jevů